

3. Életállomások a kereszti jegyében

A **Jézushoz való hasonlóságunk** elmélyítéséhez nézzük meg most Pál apostol személyes tapasztalatát, és a *2. korintusi-levél* alapján gondoljuk át röviden mindazt, ami életünket a kereszttel összefüggésben érinti. A levél címzésében Pál meghívott apostolnak nevezi magát. Ez számunkra is nagyon vigasztaló, hiszen mi is ugyanúgy Krisztus követségében járunk a személyes meghívás alapján. Az ő levele a mi élményünk is, a mi életünk levele is.

A keresztyének egy újfajta bölcsességgel kell rendelkeznie, amellyel Isten titkát, misztériumát adja tovább. Szent Pál fontosnak tartja saját küldetésével kapcsolatban kimondani, hogy a hivatás és az Isten iránti bizalom Krisztusból ered: „Nem mintha magunktól képesek volnánk valamit is kigondolni, mintegy a saját erőnkéből, hiszen az alkalmasságunk Istentől való.” (2Kor 3,5)

Ezen a ponton Pál apostoltól nagyon sokat tanulhatunk, amikor Isten erejét és az emberi gyöngeséget állítja párba. Így bátorít minket: „Nem veszítjük el bátorságunkat.” (2Kor 4,1) Amint láttuk az előző elmélkedésben, Krisztus keresztiéről és szenvedéséről szóló evangéliummal a papnak teljesen azonosulnia kell, melyet nem biztos, hogy mindenki elfogad: „Ha evangéliumunk mégsem érthető világosan, csak azoknak nem érthető, akik elvesztek.” (2Kor 4,3)

Arra is fel kell készülnünk, ha valaki nem fogadja el a keresztről szóló tanítást, az a mi keresztyénk is. Pál ezzel minket is az evangélium hirdetésében való kitartásra ösztönöz: „Mi ugyanis nem magunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat.” (2Kor 4,5) Önmagára tekintve, és most mi magunkra tekintve olvassuk tovább Pál tapasztalatát: „A kincsünk cserépedényben van.” (2Kor5,7) Nem volt merészség Jézustól, az Isten Fiától emberekre bízni az evangéliumot és az Oltáriszentség titkát, mondván, hogy „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”? Ehhez kiegészítésként és mintegy magyarázatként Pál még hozzá teszi: „Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek és e kehelyből isztok, az Úr halálát (tehát a szenvedését, a keresztiét is) hirdetitek, amíg el nem jön” (1Kor 11,26).

Hányan visszaéltek Krisztus bizalmával, és életük nem tükrözi az evangéliumi elveket? Pált sem kímélte a világ – ahogyan minket sem –, amiről így ír: „Mindenfelől szorongatnak minket, de össze nem zúznak, bizonytalanságban élünk, de kétségbe nem esünk. Üldözést szenvedünk, de elhagyatottak nem vagyunk. Földre terítenek bennünket, de el nem pusztulunk. Testünkben folyton-folyvást viseljük Jézus szenvedését, hogy egyszer Jézus élete is megnyilvánuljon testünkön.” (2Kor 4,8–11) Mintha minket vigasztalna így az apostol, saját tapasztalatából kiindulva, amikor így ír: „A mostani pillanatnyi könnyű szenvedés ugyanis a mennyei örök dicsőség túlárado mértékét szerzi meg nekünk.” (2Kor 4,17)

Az apostoli munkával való elkötelezettséggel együtt jár a célba érkezés vágya. Ezért mondja Pál: „Sóhajtozunk, mert szeretnénk beköltözni mennyei otthonunkba.” (2Kor 5,2) A már korábban is említett gyengeség, alkalmatlanság vagy a saját képesség hiánya mellett Pál kimondja: „Isten nem tartja számon vétkeinket, sőt ránk bízta a kiengesztelődés igéjét, logoszát (*logosz tész katallagész*).” (2Kor 5,19)

Ezek után egyértelmű, hogy Pál a kereszti hordozó Krisztusra gondolva mondja: „Mindenben úgy viselkedünk, mint Isten szolgája. Nagy türelmet tanúsítva a megpróbáltatásban, a szükségben, a szorongatásban; ha vernek, fogságba vetnek, fellázadnak, ha elfáradunk, virrasztunk, böjtölünk; tisztaságban, megértőn, béketűrően és jóságosan, a Szentlélekben és az

őszinte szeretetben megmaradva; az igazság hirdetésében kitartva, az Isten erejével, az igazság támadó és védő fegyverzetében, akár dicsőség, akár megszegyenülés, akár gyalázat, akár jó hírnév jut osztályrészül; mint csalók, mégis igazat mondók, mint ismeretlenek, mégis jól ismertek, mint akiket halálra szántak, mégis élnek, mint megkínzottak, de belé nem haltak; mint szomorúak, mégis mindig vidámak, mint szűkölködők, mégis sokakat gazdagítók, mint akiknek semmijük sincs, mégis mindenük megvan.” (2Kor 6,4–10)

Ferenc pápa utal arra, hogy az ima, a szeretetcselekedet és a böjt képesek megváltoztatni a világot, mert ezek a lélek fegyverei. Ezek után már nem is csodálkozunk azon, amit Szent Pál előző levelében, az 1Kor 2,2-ben ír: „Nem akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról, a megfeszítettéről.” S ekkor egy újabb vallomást tesz Pál, melyet a kikényszerített dicsekvésnek ismerünk: „Többet fáradtam, többször voltam börtönben. Módszelett sok verésben volt részem, sokszor forogtam halálveszélyben. A zsidóktól öt ízben kaptam egy híján negyvenet (=195), háromszor megbotoztak, egyszer megkövezték. Háromszor szenvedtem hajótörést, egy nap és egy éjjel a nyílt tengeren hányódtam. Sokszor voltam vándorúton. Veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt; veszélyben népem körében, veszélyben a pogányok között; veszélyben a városokban, veszélyben a pusztaságban veszélyben a tengeren, veszélyben az áltestvérek közt. Fáradtam és gyöttrődtem, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, sőt koplaltam, fagyoskodtam és nem volt mit fölvennem. Nem tekintve az egyebeket, naponként a zaklatásokat, az összes egyház rám nehezedő gondját. Ki gyöngé, hogy én ne volnék gyöngé? Ki botránkozik meg, hogy én ne égnék? Ha dicsekednem kell, gyöngeségeimmel dicsekszem.” (2Kor 11,23–30) Első látásra úgy tűnik, mintha ezt a szenvedést, megpróbáltatást és keresztet nem lehetne már fokozni. A levél végén mégis ezt olvassuk: „De hogy a nagyszerű kinyilatkoztatás elbizakodottá ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy arcul csapkodjon, és el ne bízzam magam.” (2Kor 12,7)

Mivel ez a megpróbáltatás Pálnak is soknak tűnt – s ahogy említi –, háromszor kérte az Urat, mégis azt a választ kapja: „Elég neked az én kegyelemem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében. Ezért a legszívesebben a gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje költözzön belém.” (2Kor 12,9) Pál már teljesen hajlik arra, hogy a hivatásával együtt járó keresztet ne teherként, hanem feladatként értelmezze, és kimondja a számunkra sokszor felfoghatatlant: „Kedvem telik a Krisztusért való gyöngeségben, gyalázatban, nélkülözésben, üldöztetésben és szorongattatásban, mert amikor gyöngé vagyok, akkor vagyok erős.” (2Kor 12,10) Talán Pált még mindig nem értjük, mert hozzánk és a korintusiakhoz így szól, s talán mi is így szólhatunk a híveinkhez: „Örömet hozok áldozatot, sőt magamat is teljesen feláldozom lelketekért.” (2Kor 12,15)

Szent Pál a gyöngeségeit nem eltakarta, hanem feltárta, ezért nyíltan rá is kérdez a korintusiaktól: „Bizonyítékot akartok, hogy belőlem Krisztus szól? Ő nem gyöngé veletek szemben, hanem hatalmas köztetek. Gyöngeségében ugyan megfeszítették, de Isten erejéből él. Mi is gyöngék vagyunk benne, de vele együtt élünk.” (2Kor 13,3–4) A pap igazi áldozatát, kereszthordozását olvashatjuk ki Pál apostol tapasztalatából, amely megerősít bennünket is hivatásunkban, hogy soha ne csüggedjünk a sikertelenségek láttán, ami legtöbbször csak külső tapasztalat vagy érzés, mert az emberi lelkekben az Isten kegyelme dolgozik, s akár a mi tudunk nélkül is eredményes lehet. Levelét Pál mintegy összefoglalásként és számunkra a kereszt és az élet kapcsolatának megértéseként így zárja: „Örülünk, hogy gyöngék vagyunk, csak ti legyetek erősek.” (2Kor 13,9)